

Những Lời Khai Thị Trí Huệ Trong Kinh Kim Cang

Chủ Đề 977: Chúng Sanh Ở Mọi Nơi Chón Đều Khởi Tâm Chấp Trước. Năng Chấp, Không Gì Khác Ngoài Vọng Tưởng. Sở Chấp, Chính Là Chư Pháp

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: Tháng 05 năm 1995

Địa điểm: Cư Sĩ Lâm Phật Giáo Singapore

Trích lục từ: Báo cáo nghiên cứu Kim Cang Bát Nhã (Tập 084)

Chuyên ngữ: Tịch Minh

【Chúng sanh ở mọi nơi chón đều khởi tâm chấp trước. Chủ thể chấp trước (năng chấp), không gì khác ngoài vọng tưởng. Đối tượng bị chấp (sở chấp), chính là chư pháp. Phật dùng lời chân thành bảo rằng: Ông cho rằng tồn tại một chủ thể chấp trước ư? Tâm hành bất khả đắc. Cái ý niệm năng chấp ấy, ngay đó liền Không (đương hạ tức không). Lại bảo rằng: Ông cho rằng có cái sở chấp ư? Chư pháp do duyên sanh, pháp bị chấp (sở chấp), bản thể của nó vốn là Không (đương thể thị không). Lời khai thị như vậy, chính là đem cái kiến chấp của chúng sanh phá trừ triệt để tận gốc rễ.】

Đoạn khai thị này vô cùng quan trọng. Cội rễ căn bệnh của chúng ta từ vô thủy kiếp đến nay, chính là vọng tưởng và chấp trước, vọng tưởng và chấp trước một ngày chưa trừ bỏ, thì nghiệp quả luân hồi một ngày vẫn chẳng dứt, đây là điều mà chúng ta bắt buộc phải nhận thức cho thật rõ ràng. Làm thế nào để có thể siêu việt luân hồi, làm thế nào để trong một đời này đích thân chứng đắc Phật quả, thì đoạn khai thị này quả thật rất quan trọng.

Các nhà khoa học phương Tây hiện đại cũng vô cùng thông minh, họ dùng lý luận toán học, dùng sự quan sát bằng các loại máy móc khoa học, đối với đại vũ trụ, không gian vũ trụ, hay tiểu vũ trụ như nguyên tử, điện tử, lap tử, thủy đều có thể quan sát tường tận tinh vi, điều này quả thật chẳng hề dễ dàng. Thế nhưng, xét theo tiêu chuẩn của Phật pháp, thì họ vẫn chưa thể được gọi là Chánh Giác. Nguyên nhân do đâu? Do họ chưa hề xa rời “năng” và “sở”; nói cách khác, họ vẫn còn có “năng chấp” (chủ thể chấp trước) và “sở chấp” (đối

tượng bị chấp trước), hoàn toàn giống hệt như những gì trong bộ Kinh này đã nói.

Cái có khả năng chấp trước (năng chấp) không gì khác chính là vọng tưởng, câu nói này ở phần trước đã nói rất nhiều rồi. “Chân tâm ly niệm” (Chân tâm xa lìa vọng niệm), không những chân tâm ly niệm, ngay đến kinh Bát Nhã cũng dạy rằng “Vô trí vô đắc”. Kết luận cuối cùng trong “Tâm Kinh” là: vô trí diệt vô đắc. Từ đó có thể biết, có “trí” chính là vọng tưởng, có “đắc” chính là chấp trước, cái bị chấp trước (sở chấp) chính là chư pháp.

Phật ở trong kinh răn dạy chúng ta rằng: “Ông cho rằng tồn tại một chủ thể chấp trước ư?”, bạn cho rằng thực sự tồn tại một chủ thể để chấp trước hay sao? Phần trước chúng ta đã từng đọc qua, tâm quá khứ bất khả đắc, tâm hiện tại bất khả đắc, tâm vị lai bất khả đắc; tâm hành bất khả đắc. Cái ý thức có thể chấp trước này (năng chấp), ngay lúc đó liền Không (đương hạ tức không), ba tâm đều bất khả đắc, thì bạn dùng cái gì để chấp trước cơ chứ?

Lại nói, bạn cho rằng có cái để sở chấp (đối tượng bị chấp trước) ư? Những thứ bạn chấp trước bất luận là con người, là sự việc, hay là sự vật, bạn tự cho rằng bản thân có thể đạt được, tự cho rằng bản thân có thể sở hữu, đây đều là những quan niệm sai lầm.

Chân tướng thực sự là chư pháp do duyên sanh, đã là duyên sanh thì không có tự tánh; nói cách khác là không có tự thể. Cũng giống hệt như các nhà khoa học hiện đại quan sát thấy vật chất cơ bản cấu tạo nên vạn vật trong vũ trụ, họ gọi đó là lap tử. Và loại hạt này, đã có rất nhiều nhà khoa học quan sát được, nó chỉ là một hiện tượng dao động dạng sóng; nói cách khác, căn bản là không hề có sự tồn tại của vật chất, cách nói này càng nói càng xích lại gần với Phật pháp. Cho nên các pháp bị chấp (sở chấp chi pháp), ngay nơi bản thể của nó vốn dĩ là Không (đương thể tức không).

Cứ như vậy mà xét, năng chấp và sở chấp thấy đều bất khả đắc, đây chính là chân tướng sự thật. Hiểu thấu và thông đạt chân tướng sự thật này, đây mới gọi là Chánh Giác, Phật nói người này đã thực sự giác ngộ rồi. Lời khai thị này của Phật, chính là nhổ sạch một lần tận gốc rễ căn bệnh từ vô thủy kiếp của chúng sanh. Đây là chúng sanh chấp trước vào ngã kiến, cái ‘kiến’ (nhận thức sai lầm) ấy chính là năng chấp, còn ‘pháp bị bám víu’ chính là sở chấp, lời khai thị này đã đánh đổ sự chấp trước đó từ tận căn bản. Nói một cách khác, năng chấp và sở chấp hoàn toàn không tồn tại, căn bản không phải là sự thật, mà đó

chỉ là sự mê hoặc điên đảo của chúng sanh, là cách suy nghĩ sai lầm, là cách nhìn nhận sai lầm mà thôi.